

Irena Príkopská Macsiczová

(* 1931)

vypočujte
podcast

prečítajte
príbeh

Faktografické úlohy:

1. Obyvatelia Slovenska boli dlhé obdobie súčasťou rôznych štátnych útvarov. Zapiš si na časovú os, odkedy do kedy bolo Slovensko súčasťou Uhorského kráľovstva, Rakúskej monarchie a neskôr Rakúsko-Uhorska.

Napríklad:

r. 1000 vznik Uhorského kráľovstva

Mapa Rakúsko-Uhorska. Zdroj: Worldmaps.sk

2. Po prvej svetovej vojne sa Rakúsko-Uhorsko rozpadlo. Slovensko sa stalo súčasťou 1. Československej republiky. Z overených zdrojov na internete alebo v učebniciach dejepisu zisti, ako reagovala nová Maďarská republika rád na to, že prišla o väčšinu svojho pôvodného územia v rámci Uhorského kráľovstva, resp. Rakúsko-Uhorska.

.....

.....

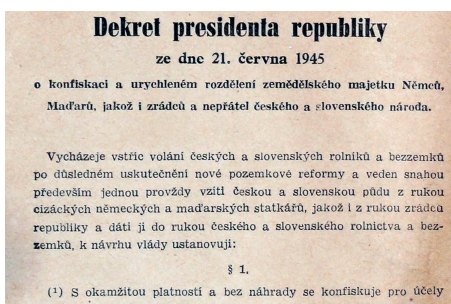

Zdroj: Postoj.sk

Socha niekdajšieho vodcu maďarských bolševikov Bélu Kuna v parku komunistických sôch na predmestí Budapešti. Zdroj: Dennikn.sk

3. Po druhej svetovej vojne boli viacerí príslušníci menšín žijúcich v Československu vysídlení na základe tzv. Benešových dekrétov. Z dôveryhodných zdrojov zistí, čo boli tzv. Benešove dekréty. Venujte sa tejto aktivite v rámci vyučovania. Vypíšte si, ako sa tieto dekréty dotkli maďarskej menšiny v Československu.

Úryvok z tzv. Benešových dekrétov. Zdroj: Novycas.sk

Maďari odsunutí do Čiech (z Gúty/Kolárova do Mladej Boleslavi) vo februári 1947. Zdroj: Wikipedia.com

Úlohy vzťahujúce sa k príbehu:

1. Pamätníčka, Irena Macsiczová, pochádzala z Čeklísa, dnešného Bernolákova, a bola maďarskej národnosti. Zaznamenaj, ako si spomína na detstvo. Akými jazykmi sa rozprávalo doma? V akom jazyku sa učila v škole? Napíš si poznámky, ako sa školy a výuka v slovenskom alebo maďarskom jazyku v priebehu jej detstva menili.

Karol Aufricht: Deti. [Zdroj: Webumenia.sk](http://Webumenia.sk)

2. Pani Irena sa narodila na Slovensku. Ako príslušníčka maďarskej menšiny musela v 50. rokoch 20. storočia natrvalo opustiť Československo a bola presídlená do Maďarska. Prečítaj si alebo vypočuj, ako tieto udalosti popisuje pamätníčka. Na základe získaných informácií sa v triede porozprávajte o tom, ako sa pani Irena s rodinou museli pripravovať na neželané a vynútené celoživotné presťahovanie.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

[Zdroj: Zurnal.pravda.sk](http://Zurnal.pravda.sk)

[Zdroj: Zurnal.pravda.sk](http://Zurnal.pravda.sk)

3. Starý otec pani Ireny Macsiczovej bol richtárom obce Čeklís. Zisti o ňom viac nielen z rozprávania pamätníčky, ale skús nájsť dostupné informácie aj na internete.

Hrad Čeklís. Zdroj: Obnova.sk

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Projektové úlohy:

1. Irena Macsiczová sa narodila v Čeklíse. Dnes túto dedinu poznáme pod názvom Bernolákovo.

Tvoja úloha:

Zisti viac o dejinách obce Čeklís/Bernolákovo. Zameraj sa aj na spojenie Antona Bernoláka s touto obcou, ktorá je dnes pomenovaná podľa tohto slovenského kňaza, ktorý ako prvý kodifikoval slovenský jazyk. Na základe zistených súvislostí si v triede pripravte nástenku.

2. Pamätníčka, pani Irena, bola maďarskej národnosti.

Tvoja úloha:

Maďarská menšina je najpočetnejšou národnostnou menšinou na Slovensku. Naštuduj si viac o Maďaroch žijúcich na Slovensku. Na stránke Štatistického úradu SR zisti, koľko príslušníkov maďarskej menšiny momentálne na Slovensku žije a ktoré regióny obývajú. Viac informácií nájdeš TU.

3. Pani Irena s rodinou bola v 50. rokoch 20. storočia vystahovaná zo Slovenska/Československa do Maďarska.

Tvoja úloha:

Skús sa zamyslieť nad tým, ako sa jej rodina pripravovala na takéto nechcené vystahovanie/prestahovanie zo svojej domoviny. Uvažuj, čo si asi jej rodina zbalila, s kým sa rozlúčila, ako sa mohli cítiť pred odjazdom. Každý žiak si môže pripraviť odpovede na tieto a podobné otázky a následne si v triede zorganizujte diskusiu na túto tému.